

Kaziuki

Kaziuki to nazwa tradycyjnego polskiego jarmarku odpustowego, organizowanego w Wilnie od połowy XIX wieku w dniu 4 marca. Jarmark nazwę zawdzięcza imieniu patrona dnia, w którego święto odpust ma miejsce - świętemu Kazimierzowi, patronowi Polski oraz Wilna.

Święty Kazimierz pochodził z dynastii Jagiellonów - był drugim synem Kazimierza Jagiellończyka i Elżbiety Rakuszanki. Urodził się w 1458 roku na Wawelu, zmarł w 1484 r. w Grodnie. Jego nauczycielami i wychowawcami byli Jan Długosz, Filip Kallimach i Jan Kanty. Kazimierz znany był z pobożności i czystości obyczajów. Jest jednym z patronów Polski, czczony szczególnie w diecezjach białostockiej, łomżyńskiej i drohiczyńskiej. Patronuje również Litwie, zwłaszcza miastu Wilno oraz litewskiej młodzieży. W ikonografii przedstawia się go w książęcych szatach i mitrze na głowie, trzymającego napis „Omnie die Marie” („Każdego dnia z Maryją”).

Św. Kazimierz | Obraz w Katedrze Wileńskiej, Autor nieznany

W przeszłości jarmark odpustowy w dniu św. Kazimierza odbywał się na wileńskim Placu Katedralnym, a urozmaicała go obecność przebierańców i kuglarzy. W 1901 r. przeniesiony został na Plac Łukiski, a obecnie odbywa się w różnych punktach miasta. Dzisiejsze Kaziuki to trzydniowy kiermasz, na którym tradycyjnie znaleźć można palmy wielkanocne, rzemiosło i rękodzieło tradycyjne oraz przysmaki lokalnej kuchni. W przeszłości do Wilna przywozili je mieszkańcy pobliskich polskich wsi i wśród wesołej atmosfery sprzedawali na straganach między Placem Katedralnym a Ostrą Bramą. Jak w ubiegłych wiekach, współczesne Kaziuki wzbogacany jest występami artystów, zespołów folklorystycznych itp. Zwyczaj rozprzestrzenił się także na inne miasta litewskie, a także pojawił się w Polsce m.in. w Poznaniu i w Szczecinie z inicjatywy Polaków przybyłych z Wilna; jarmark z okazji dnia św. Kazimierza organizowany jest także w Grodnie na Białorusi.

*Kaziuki Wileńskie w 1939 r.
| Fot. Autor nieznany*

- Tekst J. Włodarczyk

Bibliografia:

B. Ogrodowska, *Zwyczaje, obrzędy i tradycje w Polsce*, Warszawa 2001